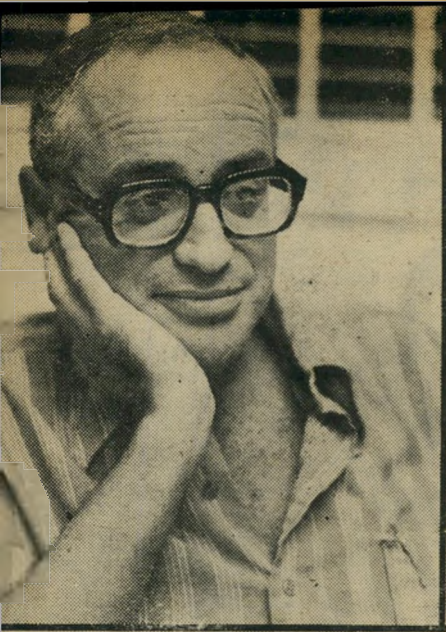

בית-מלאכה ללא-רשיון בשכונת התיקוה, או נגד הערבים שהקימו מוסך ללא-רשיון בים.

משום כך, תמהו במיקצת שכניו לבניין של פרופסור בן-שחר, כאשר ראו את ערימות חומרי-הבניין מועלות אל גג ה"בית". התפללנו, הסבירה אחת הדיירות, "כל-כך הרבה חומרים בשביל סככה ל"חממה?"

סקרנותם של השכנים העלתה, תוך זמן קצר, כי לא מדובר בחממה של רפפורט, אלא בחדר גוסף לדירת-הגג של פרופסור בן-שחר.

היו מי שנמצאו כדי לרוץ למחלקת-ההנדסה של עיריית תל-אביב, ולבדוק שם אם אומנם ניתן לפרופסור בן-שחר רשיון בנייה לבנות חדר גוסף על גג דירתו. הסתבר כי רשיון כזה לא הוצא.

במילים אחרות: פרופסור חיים בן-שחר עבר על החוק. הבנייה על גג ביתו היתה בנייה בלתי-חוקית, כיוון שנעשתה ללא רשיון-בנייה רשמי ממחלקת ההנדסה של עיריית תל-אביב.

הפרופסור החוויר

נראה שהקבין הוותיק לא הקפיד לקיים את הוראותיו של הפרופסור. כמה מהשכנים טענו, כי עבודות הבנייה אצל בן-שחר היוו לגביהם מיסרד רציני.

נראה ששכנים אלה, שמנוחתם הוטרכה, הם שאצו לבדוק אם הוציא הפרופסור רשיון-בנייה מתאים. כשגילו שאין בידו רשיון כזה, שלחו את התלונות האנונימיות לראשי-העיר. מדוע מותר לנשיא אוניברסיטת תל-אביב לבנות חדר גוסף על הגג ולנו אסור? — נשנתה השאלה בכל ה"תלונות".

התלונות שהגיעו אל לישכת ראשי-העיר הועברו אל ראשי מחלקת-ההנדסה, אלה

הדפודמה הפרטית

שול בן-שחר

דיווח חזרה, כי אכן, יש צדק בתלונות. לפרופסור בן-שחר טרם הוצא רשיון-בנייה, ואם הוא בונה על גג ביתו, הוא עושה זאת בניגוד לחוק.

"אני עצמי החווירתי!" אמר חיים בן-שחר השבוע, "כשדיווחו לי שאין לי רשיון בנייה ושלמעשה, מה שביצעתי הוא בנייה בלתי-חוקית, החווירתי. האדריכל שלי הוא אשתי, יעל, קיבלה לראשונה את הידיעה על כך, היא מיהרה להוציא בעירייה את תיק הבית שלנו, וראתה להפתעתה שבאמת אין שם האישור הפורמאלי. טילפנתי מייד לאדריכל שלי, והוא אמר לי: 'זה בסדר. מחיר אני אוציא לך רשיון'."

פרקיהזמן הרגיל החולף בדרך-כלל מעת קבלת אישורה של ועדת-התכנון-הערים במחלקת-ההנדסה העירונית, ועד לקבלת ה"רשיון לבנייה, הוא כשנה וחצי. כל אורח שניסה להוציא רשיון כזה, יכול להעיד על כך, "פרוטקציונרים מקבלים את ה"רשיון תוך חצי-שנה" נהגים לומר ה"פקידים במחלקת-ההנדסה, ומשלמי-שוחד תוך שלושה חודשים."

חיים בן-שחר קיבל את רשיון-הבנייה שלו תוך 12 שעות. ואפשר היה, כמובן, להלל ולשבח את היעול במחלקת-ההנ"דסה בעירייה, לולא כמה-זכמה תמיהות. כשקיבל הפרופסור בן-שחר, לפני כחודש וחצי, את ההודעה כי הוא בונה למע"שה ללא רשיון-בנייה, הוא, "הוריד את פרופיל-הבנייה" כהגדרתו, אולם לא הפ"סיק אותה כלל, עד שיוצא הרשיון.

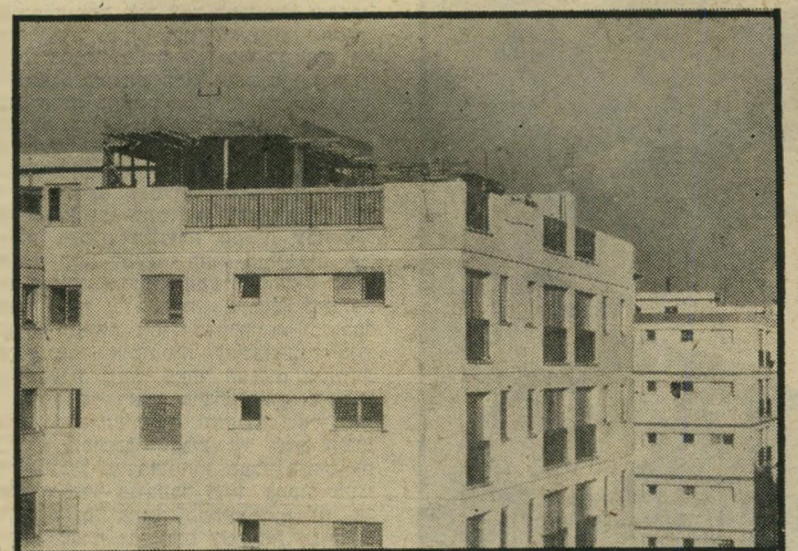
"בדרך כלל, הסביר אחד מעובדי מח"לקת-ההנדסה בעירייה, "חולף זמן רב עד הוצאת רשיון-הבנייה, מפני שאחרי ה"אישור העקרוני של ועדת-התכנון-הערים, צריכים לבדוק את המצב בשטח. את זה עושים פקידים רבים, כל אחד ב"ת"חמו. צריך לבדוק, למשל, אם המיבנה לא יפריע למערכות הביוב והאינסטלציה בבניין או אם לא יפריע לדיירים אחרים. זה לוקח זמן רב, לא ייתכן שסיימו את הבדיקות האלה תוך 12 שעות."

כדי לקבל את תגובת דובר עיריית תל-אביב לפרשה, היה צורך להמתין יותר מאשר המתין פרופסור בן-שחר לרשיון הבנייה שלו. אחרי שהסתבר לו שהוא בונה בצורה בלתי-חוקית, רק 24 שעות אחרי שהתבקש לכך, המציא דויד הלוי, דובר העירייה, תגובה רשמית: "פרופסור חיים בן-שחר קיבל את אישור הוועדה מפני שהוא אדם חשוב; לפני שבוע קיבל גם את רשיון הבנייה הפורמאלי. כך שעכשיו הבנייה היא חוקית ואין יותר בעיות."

סיכם הפרופסור בן-שחר את הפרשה: "כולם בונים בונה-אביבים. אני כמעט בטוח שלרובם אין רישיונות. עם יד על הלב אני אומר שלא ידעתי שאני בונה בלי רישיון. מכל מקום, עכשיו הרשיון כבר בידי."

בבית שבפינת הרחובות יהודה הנשיא ורב אשי, בשכונת היוקרה נווה-אביבים בצפון תל-אביב, נמצאת דירת-הגג של הפרופסור חיים בן-שחר, שעל שמו נקראת פרורת המיטים במדינה. החץ מצביע על המיבנה הנוסף שהוקם בדירתו. לדיירים אחרים בשכונה, שביקשו גם הם לבנות מיבנים דומים, לא אושרה הבנייה עלידי העירייה.

זהו החדר, בשטח של שלושים מטרים מרובעים שניבנה על גג דירתו של הפרופסור בן-שחר. שכניו של הפרופסור התלוננו כי המיבנה ניבנה ללא-רשיון. בירור בעירייה הבחיר כי ועדת-הבנייה העירונית אומנם אישרה את הקמת המיבנה, אך בהקמתו החל עוד לפני שהוצא רשיון-בנייה. רשיון הבנייה התקבל תוך שתי-עשרה שעות.

ההנדסה של עיריית תל-אביב, ולבדוק שם אם אומנם ניתן לפרופסור בן-שחר רשיון בנייה לבנות חדר גוסף על גג דירתו. הסתבר כי רשיון כזה לא הוצא.

במילים אחרות: פרופסור חיים בן-שחר עבר על החוק. הבנייה על גג ביתו היתה בנייה בלתי-חוקית, כיוון שנעשתה ללא רשיון-בנייה רשמי ממחלקת ההנדסה של עיריית תל-אביב.

שניראו תחילה, מסתבר כי הפרופסור בן-שחר לא בנה סתם ללא רשיון.

בחדש פברואר השנה הוא הגיש בקשה רשמית לוועדת-התכנון-ערים של עיריית תל-אביב. בפנייתו ביקש נשיא אוניברסיטת תל-אביב להתיר לו לבנות על פיסת רבע-הגג הנמצאת ברשותו, חדר גוסף בגודל של שלושים מטרים מרובעים. בתוקף תפקידי כנשיא אוניברסיטת תל-אביב, כתב ח"ש בבקשתו, "אני חייב לארח אנשים בביתי. יש לי שלושה ילדים, וכדי לא לפגוע בפרטיות של אף אחד מהם אני צריך להוסיף חדר, בצמוד לחדר-העבודה שלי, שימשש לאירוח."

נראה שנימוקיו של הפרופסור שינעו את חברי הוועדה. היה לו גם מזל. בדרך-כלל חולפים מיספר חודשים מיום הגשת הבק"שה לוועדה עד שהיא דנה בה. למזלו של הפרופסור התכנסה הוועדה כבר באותו חודש, והחליטה לאשר לו את הבנייה ההריגה ולהוסיף חדר על גג הבית.

אולם, אישור זה של הוועדה עדיין אינו סוף-פסק. למעשה הוא מהווה רק תחילת הדרך של מי שמבקש לסטות מ"תוכנית-הבניין המקומית. אחרי שמתקבל האישור מוועדת-התכנון-ערים, יש להעבירו למחלקת-ההנדסה של העירייה. או מתחיל תהליך ממושך של בדיקות וביקורות. עד שהמבקש מקבל את רשיון-הבנייה המימון המתיר לו להתחיל בעבודות הבנייה. כל בנייה הנעשית לפני קבלת הרשיון, גם אם אושרה בוועדת בניין-הערים, היא בנייה בלתי-חוקית.

את החדר על גג דירתו של הפרופסור בן-שחר החלו לבנות לפני שהתקבל רשיון הבנייה. ב"מאמר השנה פירסם בן-שחר, כפי שדורש החוק, הודעה על ה"חלת הבנייה ביומון הארץ. זהו פירסום פורמאלי, המיועד להזמין כל אורח. שיש לו התנגדות מאיו סיבה שהיא לבנייה שאושרה, לפנות למחלקת-ההנדסה העירונית ולהגיש שם את הסתייגותו לגבי ה"אישור שהוצא."

הפרופסור פנה, לדבריו, לוועד הבית שבו הוא מתגורר, וביקש גם ממנו אי"שור לבניית החדר הנוסף. "ועדה-בית נתן את אישורו עוד חודשים אחדים לפני ש"הגשתי את הבקשה לוועדה," טען בן-שחר השבוע. כמתבקש מן החוק, תליתי על "לוחית-מודעות בפתח הבית הודעה על ה"חלת הבנייה."

בימים הראשונים של חודש אפריל השנה הוחל בעבודה. "עוד קודם-לכן," סיפר הפרופסור, "שכרתי את האדריכל אמנון שרורץ, שתיכנן את החדר והוא גם שניהל למעשה את כל המגעים הפורמאליים עם מי שצריך לנהל, כדי להשיג את אישור הוועדה. כשקיבלתי את האישור שכרתי